

01 januari 2021 - Nieuwjaarsdag

KIJK OMHOOG NAAR DE GROTE HOGEPRIESTER

Bijbellezing: Hebreëen 4, vers 14 t/m 16

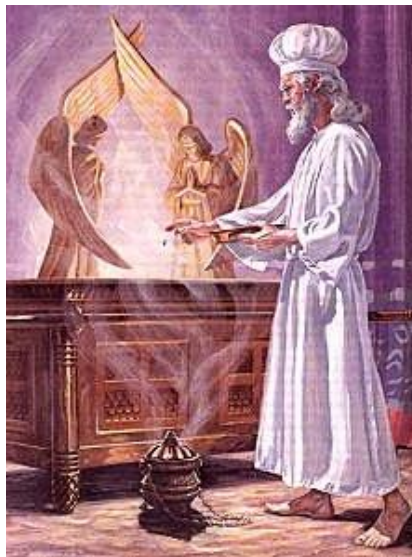
Oud & Nieuw is dit jaar heel anders dan anders. Veel mensen gaan normaal gesproken als de klok twaalf uur slaat naar buiten om de burens een goed nieuw jaar toe te wensen en om naar vuurwerk te kijken. Maar tijdens deze jaarwisseling moesten wij zo veel mogelijk onze contacten beperken. En dat omhoog kijken naar vuurwerk... tja, het vuurwerk was een stuk minder dan andere jaren. Maar daarom wil ik u oproepen om tijdens het lezen van deze preek alsnog omhoog te kijken. Als wij omhoog zullen kijken – in gedachten omhoog kijken – dan zullen wij iets heel anders zien waarmee wij het nieuwe jaar in mogen gaan, iets veel mooiers, veel grootser, veel bestendiger ook dan het vuurwerk dat zo weer afgelopen is... We mogen naar iets prachtigs kijken, waar mee wij het nieuwe jaar in mogen gaan: het hemelse heiligdom. Een hemelse tempel. De Hebreënbrieffschrijver nodigt ons uit om mee te kijken (vers 14): *Nu wij dan een grote Hogepriester hebben, Die de hemelen is doorgegaan, namelijk Jezus de Zoon van God.*

Wat ziet de Hebreënbrieffschrijver precies hoog boven zich? Hij ziet Jezus als Hogepriester. Jezus - ver boven ons verheven - Die de hemelen is doorgegaan. Hemelen: in de joodse voorstelling van de hemel was er sprake van meerdere hemelen, zeven hemelen of negen hemelen (denk maar aan onze gezegde 'in de zevende hemel zijn'). Nu Jezus is al die hemelsferen doorgegaan als Hogepriester. De eerste lezers, die waarschijnlijk voornamelijk joodse christenen waren, zouden bij deze woorden gelijk gedacht hebben aan de tempel. Misschien stond de tempel er ook nog wel in hun tijd in Jeruzalem. U weet het misschien wel: de tempel was verdeeld in het voorhof, waar de gewone mensen mochten komen, en het heilige waar de priesters mochten komen... en dan had je ook nog het heilige der heiligen waar alleen een keer per jaar de hogepriester mocht komen. In dat heilige der heiligen stond de ark van God, de gouden ark die Gods heilige troon uitbeeldde: God gezeten op de vleugels van de engelen die op de ark waren gemaakt. Nu, dat hebben die lezers voor ogen gezien denk ik, toen de Hebreënbrieffschrijver hen uitnodigde om mee omhoog te kijken. De hemel, die al onze aardse dimensies overstijgt, de hemel als een prachtig heiligdom, een prachtige tempel... waar de Hogepriester doorheen gaat..., Hij gaat de hemelen door..., van het voorhof naar het heilige... van het heilige naar het heilige der heiligen, door het voorhangsel, langs dat prachtige gordijn, waarmee het heilige der heiligen was afgeschermd..., naar de troon van God. Nu, houd dat beeld even vast.

De hogepriester mocht één keer per jaar het heilige der heiligen van de tempel in Jeruzalem binnengaan. Dat was op Grote Verzoendag. Op Grote Verzoendag ging de hogepriester het heilige der heiligen binnen om voor de troon van God verzoening te doen. De hogepriester nam dan een schaal met bloed mee in het heilige der heiligen om dat bloed op en voor de ark, de troon van God te spatten. Bloed... Want bloed laat zien dat niemand voor God kan bestaan. Maar dat bloed van dat offerdier is voor God voldoende. Want God verlangt niet naar de dood van mensen. God is geen God Die geniet van straffen. De heilige God neemt daarom dat ene offer aan. Het werk van de hogepriester is voldoende. En het volk dat hij vertegenwoordigt, mag daardoor weer worden verzoend met God. Zij mogen bij God horen. Zij mogen heilig zijn, een heilig volk. Rein voor God.

Want de hogepriester heeft al hun namen meegenomen voor Gods troon... en God heeft hen aanvaard, verzoend, geheiligd, hen Zijn liefde en genade toegezegd.

Als deze Hebreënbrieffschrijver wordt voorgelezen in de gemeente, kijken de lezers in gedachten omhoog. De lezers, die joodse christenen die door hun mede-joden met de nek werden aangekeken, omdat zij in die Jezus geloofden, die Jezus Die Zichzelf als God waande, maar Die totaal machteloos bleek te zijn toen Hij als een van de zovelen door de Romeinen werd gekruisigd..., die joodse christenen werden nu opgeroepen door de Hebreënbrieffschrijver om omhoog te kijken: wees niet verdrietig als jullie de tempel uit worden gegooid, wees niet verbitterd nu jullie door jullie volksgenoten, broeders van het uitverkoren volk Israël, met de nek worden aangekeken. Kijk omhoog naar het hemelse heiligdom. Zie je dat? Daar is de *allerhoogste* Hogepriester – 'de grote Hogepriester' de heilige ruimten doorgegaan, nog zoveel mooier dan die tempel in Jeruzalem, Hij is het hemelse heiligdom doorgegaan... en dat voor jullie! En zie je dat? Aäron en al de hogepriesters na hem kwamen steeds weer terug nadat hun taak erop zat, zij mochten slechts op één dag per jaar het heilige der heiligen binnen. Maar

Jezus, onze grote Hogepriester, Hij is daar het allerheiligste binnengegaan... om daar voor *altijd* te zijn. Onze Hogepriester is daar voor altijd voor de troon voor God! Hij is daar voor ons. Om voor ons verzoening te doen. Om voor ons te bidden. Om jullie namen mee te nemen. Wij *hebben* een grote Hogepriester - besef wat je hebt, besef dus ook wat je in het nieuwe jaar mee mag nemen – wij *hebben* een grote Hogepriester Die de hemelen is doorgegaan... en daar voor altijd voor ons zal blijven. Zodat wij – zo eindigt de Hebreënbrieffschrijver (vers 16) – barmhartigheid mogen verkrijgen en genade mogen vinden om geholpen te worden op het juiste tijdstip.

Ik vind het wel heel erg mooi om met deze gedachten, met dit waar de Hebreënbrieffschrijver ons naar wil laten kijken, het nieuwe jaar te beginnen. Want volgens mij *moet* het hier ook mee beginnen. En moeten wij daar ook steeds weer naar teruggaan. Ons Bijbelgedeelte, begint in de hemel. Voor ons mensen is dat volgens mij de omgekeerde volgorde. Laat ik maar gewoon voor mijzelf spreken: natuurlijk denk ik aan de hemel, aan Gods heerlijkheid, soms kan je daar hevig naar verlangen. Maar dat gebeurt bij mij meestal als de dingen op aarde even niet meer zo prettig zijn. Als je het even niet meer ziet zitten. Als je wordt opgeschrikt door alles wat er om je heen gebeurt. *Dan* kijk je omhoog. *Dan* ga je soms verlangen. Dan zoek je daar je troost, in de hemel boven je. Maar ons Bijbelgedeelte draait het om en begint daar juist mee: eerst naar dat hemelse heiligdom kijken. Eerst dat in je op te nemen. Wat daar gebeurt. Wat daar voor jou gebeurt, voor u aan het gebeuren is. En *daarna* weer tot de orde van de dag gaan, de dagelijkse dingen ter hand nemen, de strijd aangaan, je plannen en doelen vaststellen. Eerst naar dat hemelse heiligdom kijken, want daar, daar gebeurt het! Daar troont de God Die was en Die is en Die zal zijn. Daar zien wij de Schepper door Wie en om Wie alle dingen gemaakt zijn. Daar wordt het lot van deze wereld beslist. En daar, voor Zijn troon, wordt om genade gesmeekt, verzoening gebracht, gebeden, gepleit voor ons... door de grote Hogepriester.

Daar moeten wij daarom ook als gemeente doen: eerst naar dat hemelse heiligdom kijken... stil worden voor de troon van God... Eerst in gedachten voor ons zien hoe de grote Hogepriester daar voor ons bidt.. en pleit... en smeekt... en verzoening brengt door Zijn eigen bloed wat Hij als offer heeft gegeven... En als wij dat helemaal in ons hebben opgenomen, laten wij dan met het nieuwe jaar verder gaan: de diensten elke zondag weer invullen, ons werk vanaf maandag misschien weer ter hand nemen, onze afspraken plannen, onze doelen proberen te halen.

Nu wij dan een grote Hogepriester hebben, Die de hemelen is doorgegaan, namelijk Jezus, de Zoon van God, laten wij aan deze belijdenis vasthouden.

Laten wij deze belijdenis vasthouden. Laten wij dit beeld van die Hogepriester alsjeblieft met elkaar vasthouden! Want die belijdenis kan soms zo gemakkelijk losgelaten worden. Niet dat wij hem overboord kieperen. Maar gewoon bijvoorbeeld door alle andere dingen die je dit jaar in je handen moet vast zien te houden, of door al die dingen die je in je handen gestopt krijgt. Houd dan toch, houd dan juist die belijdenis vast, als hij dreigt te verdwijnen onder een hele stapel! Of met een ander beeld: soms zie je door de bomen het bos niet meer, maar probeer dan boven die boomkruinen uit omhoog te kijken: daar, in het hemelse heiligdom wordt alles van deze wereld bepaald... en in gebed gebracht voor Gods troon..., daar wordt om genade voor deze wereld gesmeekt..., om de genade voor jouw leven gesmeekt..., om hulp geroepen en de verbinding met God hersteld en vernieuwd en bekrachtigd.

Houd die belijdenis met elkaar vast. Dat beeld van de Hogepriester. In al die beelden die op je afkomen. Al die beelden die je raken, of die je niet meer raken. Al die flitsen, al die fragmenten. Laat je ook niet door je alsmaar aanwezige twijfels gijzelen, zodat je verlamd door twijfel het uit je handen laat glijpen... Laat je ook niet door je schuld of schaamtegevoelens, door je falen ontmoedigen.... Laat de belijdenis vooral ook niet een papieren belijdenis zijn, veilig opgeborgen in een laadje – 'we geloven het wel' - terwijl je gewoon in je oude patronen verder gaat en deze belijdenis eigenlijk weinig over je leven heeft te zeggen. Wat heeft het dan voor waarde? Nee, neem het steeds weer ter harte, laat het steeds weer door je hoofd en hart gaan, kijk omhoog naar die hemelse Hogepriester Die ons is voorgegaan en Die voor ons de hemelen is doorgegaan.

Laten wij aan deze belijdenis vasthouden. Belijdenis, belijden, dat oorspronkelijk Griekse woord betekent letterlijk: 'hetzelfde zeggen'. De belijdenis vasthouden is dus een nazeggen. Een nazeggen van wat je hebt ontvangen, wat je is geleerd, wat ons is overdragen door de generaties voor ons. Dat als een schat bewaren... en vervolgens ook weer zelf overdragen, doorgeven. Maar belijden – hetzelfde zeggen - is ook een gezamenlijk iets: *samen* hetzelfde zeggen, samen belijden. Je hebt elkaar nodig. Ook al kunnen wij elkaar op dit moment erg lastig opzoeken, ook al kunnen wij elkaar niet meer in de kerkzaal ontmoeten op dit moment, dan met elkaar van achter de schermen en achter de kerktelefoon samen belijden, samen vasthouden, samen omhoog kijken.

Vanuit dit prachtige beeld dat wij volgens de Hebreeënbriefschrijver moeten vasthouden, wordt ons nog meer verteld, krijgen wij nog meer aansporingen die ons moeten aanvuren. Laten wij ze nog heel even bekijken:

Vers 15: *Want wij hebben geen Hogepriester Die geen medelijden kan hebben met onze zwakheden, maar Een Die in alles op dezelfde wijze als wij is verzocht, maar zonder zonde.* Deze Hogepriester die daar in dat heiligdom voortdurend, heel het jaar door, voor ons smeekt en offert, is in alles op dezelfde wijze als wij verzocht. Alles van ons leven zal daarom worden meegenomen voor de troon van God. Ook datgene wat jij zelf niet onder woorden kunt brengen, wat te pijnlijk is, te diep, te moeilijk. Hij draagt het in Zijn bidden en smeken voor je mee. ... Maar ook datgene, waarvan u of ik niet eens weet hebben dat mij dat dit jaar 2021 boven het hoofd hangt – het kan allemaal zo anders gaan dan je verwacht – ook dat is bij Hem bekend. Ook die tegenstand, zo kregen de eerste lezers hiermee te horen, waar zij nauwelijks weerbaar tegen waren, wat hen iedere keer zo afmatte en moe maakte... die Hogepriester weet waarover Hij spreekt, als Hij voor je bidt en smeekt. Uw en mijn bestaan in al zijn dimensies, met al zijn diepe diepten en hoge hoogten is doorleefd, is gekend en wordt dagelijks door de grote Hogepriester voor Gods troon gebracht.

¹⁵ Want wij hebben geen Hogepriester Die geen medelijden kan hebben met onze zwakheden, maar Eén Die in alles op dezelfde

wijze als wij is verzocht, maar zonder zonde. ¹⁶Laten wij dan met vrijmoedigheid naderen tot de troon van de genade, opdat wij barmhartigheid verkrijgen en genade vinden om geholpen te worden op het juiste tijdstip.

Die troon van God, waar de heilige God op is gezeten, de troon van God tot welke de hogepriester in Jeruzalem slechts één keer per jaar mocht naderen om verzoening te doen, om de heilige toorn van God te stillen en om genade te smeken... die troon wordt hier door de Hebreeënbriefschrijver een *troon van genade* genoemd. Doordat Jezus als de grote Hogepriester tot deze troon is genaderd en elke dag voor deze troon is geknield en voor ons smeekt, daardoor is deze troon van God tot een troon van genade geworden. Gods troon, is een troon vol van genade! Een en al genade. Een bron vol van de goedheid van God, genade en gunst die ik niet hoeft te verdienen, die ik ondanks alles wat ik eigenlijk zou verdienen over mijn leven uitgestort mag krijgen. Dagelijkse genade. Genade voor elke dag van het jaar 2021. 'Laten wij met vrijmoedigheid naderen tot de troon van genade', zo spoort de schrijver ons aan.

Ja, 'laten wij met vrijmoedigheid naderen tot de troon van genade!' Vrijmoedig, dat is: zonder angst. Zonder schroom. Denk niet als je dit jaar weer blijft bidden voor dezelfde personen, of als je weer steeds bidt met dezelfde woorden, omdat je niet zo'n goede bidder bent 'God ziet mij weer aankomen...' Nee: ga met *vrijmoedigheid* tot de troon van de genade! ... Ook als je gebedsleven wat is versloft, als je het na lange tijd weer probeert op te pakken, of als je er eindelijk eens werk van gaat maken (over goede voornemens gesproken), wees niet bang dat God nu geen zin heeft om naar je te luisteren. Ga met vrijmoedigheid tot Gods troon. ... Ook als je je schaamt, als je dit jaar misschien gruwelijk de fout in gaat..., als je God schromelijk tekort hebt gedaan en je weer jezelf zo tegenkomt misschien, ga toch met vrijmoedigheid tot de troon van genade. Zonder angst. Zonder schroom. Je wordt uitgenodigd om achter Jezus aan die hemelen door te gaan en die troon van God, de troon van genade steeds weer op te zoeken, waar door Jezus ook jouw naam wordt genoemd en voor jou wordt gebeden.

¹⁶Laten wij dan met vrijmoedigheid naderen tot de troon van de genade, opdat wij barmhartigheid verkrijgen en genade vinden om geholpen te worden op het juiste tijdstip.

Daar bij God mag je voor dit jaar, voor elke dag van het jaar, barmhartigheid en genade vinden. Wat heb je nog meer nodig? *Barmhartigheid*: Gods liefdevolle zorg, ontferming, hulp in je nood, troost in je verdriet, iemand Die je niet loslaat ook al voelt het soms zo intens eenzaam. ... Genade: je mag elke dag genade van God ontvangen, liefde van God die niet afhankelijk is van jouw inzet en jouw prestaties. Genade, dat is: ondanks alles en door alles heen Gods trouw mogen ervaren, op Gods standvastige liefde mogen rekenen. *Barmhartigheid en genade om op het juiste tijdstip, op het moment waarop je het nodig hebt, geholpen te worden.* Dat is misschien wel bij die operatie die dit jaar staat gepland. Of bij die kuur die je moet afmaken. Of bij dat examen dat je dit jaar hoopt te doen. Of bij de bevalling, waar je naar uitzielt. Of bij je nieuwe baan. Of, ja, of misschien wel bij uw sterven. *Laten wij dan met vrijmoedigheid naderen tot de troon van de genade, opdat wij barmhartigheid verkrijgen en genade vinden om geholpen te worden op het juiste tijdstip.*

We gaan het nieuwe jaar tegemoet. Ik ben benieuwd wat het zal brengen. Of de coronacrisis hopelijk dit jaar toch zal worden verdreven? Ik hoop dat het voor u en jou een goed jaar zal worden. Maar laten wij niet te ver vooruit kijken. Laten wij nog één keer omhoog kijken: daar, daar bij God, daar is onze rust, ons heil, onze hulp, onze hoop. Want daar voor Gods troon, de troon van genade, zal elke dag van het jaar 2021 de Hogepriester voor u en jou bidden, smeken, het offer van Zijn eigen leven aanbieden. En dat zal voldoende zijn. Genoeg om van te leven. Zelfs genoeg om – als het moet - mee te kunnen sterven.

Heeft u vragen of een reactie: ds. E.G. (Eddy) de Kruijf // 06- 40 62 29 38 // dekruijf@live.nl